

FOR KONTROLLUTVALGET I ÅMLI KOMMUNE

OVERORDNET ANALYSE AV ÅMLI KOMMUNE

AUST-AGDER REVISJON IKS, APRIL 2016

Innholdsfortegnelse

1. Innledning overordnet analyse.....	4
2. Metode.....	5
3. Sammendrag av analysen og anbefaling av områder for forvaltningsrevisjon.....	7
4. Om kommunen	8
a. Overordnet resultat	8
5. Vurdering av de ulike sektorene i kommunen	9
5.1 Rådmannens stab	9
5.1.1 Styringsdokumenter.....	9
5.1.2 KOSTRA	9
5.1.3 Spørreundersøkelse.....	9
5.1.4 Overordnet informasjon og regnskapsrevisor.....	10
5.1.5 Delkonklusjon for enheten.....	10
5.2 Oppvekst.....	10
5.2.1 Styringsdokumenter.....	10
5.2.2 KOSTRA	11
5.2.3 Spørreundersøkelse.....	12
5.2.4 Overordnet informasjon og regnskapsrevisor.....	12
5.2.5 Delkonklusjon for enheten.....	12
5.3 Helse og velferd.....	15
5.3.1 Styringsdokumenter.....	15
5.3.2 KOSTRA	15
5.3.3 Spørreundersøkelse.....	16
5.3.4 Overordnet informasjon og regnskapsrevisor.....	16
5.3.5 Delkonklusjon for enheten.....	16
5.4 Habilitering og ressurs.....	17
5.4.1 Styringsdokumenter.....	17
5.4.2 KOSTRA	17
5.4.3 Spørreundersøkelse.....	17

5.4.4	Overordnet informasjon og regnskapsrevisor.....	18
5.4.5	Delkonklusjon for enheten.....	18
5.5	Samfunn.....	18
5.5.1	Styringsdokumenter.....	19
5.5.2	KOSTRA.....	19
5.5.3	Spørreundersøkelse.....	19
5.5.4	Overordnet informasjon og regnskapsrevisor.....	19
5.5.5	Delkonklusjon for enheten.....	19
6.	Avslutning.....	21

1. Innledning overordnet analyse

Etter koml.¹ § 77 nr. 1 skal Kontrollutvalget holde løpende tilsyn med den kommunale og fylkeskommunale forvaltningen på kommunestyrets vegne. Videre skal kontrollutvalget påse at kommunens regnskap blir revidert på en betryggende måte jf. koml. § 77 nr. 4. Forvaltningsrevisjon er en revisjonsform som brukes til å føre kontroll og tilsyn av kommunens virksomheter. Hovedformålet med forvaltningsrevisjon er etter koml. §77 nr.4 å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og forutsetninger. I forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner kap. 3 § 6 er kommunene pålagt å gjennomføre forvaltningsrevisjon. Dagens regler for forvaltningsrevisjon ble vedtatt i 2004.

I forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner² §7 (1) går det frem at forvaltningsrevisjon skal undersøke om:

- a) forvaltningen bruker ressurser til å løse oppgaver som samsvarer med kommunestyrets vedtak og forutsetninger,
- b) forvaltningens ressursbruk og virkemidler er effektive i forhold til målene som er satt på området,
- c) regelverket etterleves,
- d) forvaltningens styringsverktøy og virkemidler er hensiktsmessige,
- e) beslutningsgrunnlaget fra administrasjonen til de politiske organer samsvarer med offentlige utredningskrav,
- f) resultatene i tjenesteproduksjonen er i tråd med kommunestyrets eller fylkestingets forutsetninger og/eller om resultatene for virksomheten er nådd.

Etter forskriftens § 10 kreves det at kontrollutvalget skal utarbeide en plan for forvaltningsrevisjon minst en gang i løpet av valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert. Planen skal bygge på en overordnet analyse som baseres på risiko- og vesentlighetsvurderinger av kommunens virksomhet. Med ”Risiko- og vesentlighetsvurdering” menes” at det skal gjøres en vurdering av på hvilke områder av kommunens/fylkeskommunens virksomhet det er risiko for vesentlige avvik i forhold til de vedtak, forutsetninger og mål som er satt for virksomheten”³.

Den overordnede analysens formål er å identifisere hvilke områder i kommunen hvor behovet for forvaltningsrevisjon er størst. Analysen er veiledende for utarbeidelsen av forvaltningsrevisjonsplanen for perioden 2016-2019.

Dette dokumentet bygger på en *overordnet* analyse, og gir ikke detaljert informasjon om de ulike tjenesteområdene i kommunen. Dersom utvalgte sektorer peker seg ut med spesielle risikoindikatorer, vil disse gjennomgås grundigere ved en eventuell bestilling av forvaltningsrevisjon fra kontrollutvalget.

¹ Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven), LOV-1992-09-25-107

² Forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner, FOR-2004-06-15-905

³ Ibid, § 10

2. Metode

I tråd med formålet for den overordnede analysen skal den gjenspeile kompleksiteten og utgjøre en oversikt over bredden i virksomheten. Anbefalingene er etter dette formålet bygget på informasjon fra et bredt grunnlag av metoder og kilder (se figur 1). Kommunale styringsdokumenter, offentlige rapporteringskilder, informasjon fra nåværende og forrige periodes kontrollutvalg og informasjon fra ansatte og politikere i kommunen er brukt som informasjonskilder.

Ved å involvere kontrollutvalget i analyse- og planprosessen, blir forvaltningsrevisjonens arbeid i større grad knyttet til kontrollutvalget. Kontrollutvalgets rolle som aktør i den kommunale egenkontrollen blir styrket.

Figur 1: Figuren viser hvilke informasjonskilder som er grunnlag for rapporten.

Det er gjennomført dokumentanalyser av kommunens årsmeldinger og budsjetter for 2013 og 2014. Videre er andre relevante styringsdokumenter og målsetninger i de forskjellige enhetene gjennomgått. Regnskapsrevisor og kontrollutvalgssekretariatet er også bedt om å komme med sine vurderinger om risikoområder i kommunen.

For å ha et kvantitativt sammenligningsgrunnlag brukes offentlig tilgjengelige KOSTRA⁴-tall som vurderer produktivitet, dekningsgrad og prioriteringer for ulike sektorer i kommunen. KOSTRA-statistikken er regulert av statistikkloven og Forskrift om Kommunalt rapporteringsregister (KOR). Statistikken fungerer som et registreringsverktøy som statistisk sentralbyrå publiserer for at kommuner

⁴ KOSTRA= Kommune-Stat-Rapportering er et rapporteringssystem for norske kommuner og stat publisert av SSB. <http://ssb.no/offentlig-sektor/kostra>

kan sammenligne seg selv med andre lignende kommuner. I tillegg får kommunen mulighet til å observere sin egen utvikling over tid.

Informasjon fra interne kilder i kommunens virksomhet styrker analysens holdbarhet. Slik informasjon åpner for et innsideperspektiv av organisasjonen. Innsideperspektivet kan også sammenholdes med eksterne kilder. Informasjon fra interne kilder er innhentet i form av spørreundersøkelser til enhetsledere/kommunalsjefer, hovedverneombud, gruppeledere, formannskap og ordfører. På denne måten kommer informasjon om deres vurderinger, holdninger og synspunkt på ulike deler av organisasjonen frem.

Spørreundersøkelsen er utformet i to deler med utgangspunkt i Åmli kommunes organisasjonsstruktur på analysetidspunktet. Første del omhandler hvilke sektor og tjenesteområde i kommunen som respondenten så som mest hensiktsmessig å undersøke. I del to får respondenten mulighet til å foreta en egen konsekvens- og sannsynlighetsvurdering av området. I tillegg er det åpne felt hvor respondenten selv kan formulere andre områder for forvaltningsrevisjon enn de som kommer frem av spørreskjemaet. Resultatene fra spørreundersøkelsen benyttes som grunnlag for en diskusjon/intervju med rådmannen i slutfasen av analysearbeidet. Spørreundersøkelsen hadde i Åmli få respondenter, og ble i analysearbeidet tillagt begrenset vekt.

Det er innhentet informasjon fra regnskapsrevisor og undersøkt tidligere gjennomførte prosjekter/planer for forvaltningsrevisjon.

«Risiko» som er beskrevet i denne rapporten utgjør et samlet produkt av sannsynlighet - og konsekvensvurdering. Sannsynligheten viser hva faktagrunnlaget i analysen tilsier om sannsynlighet for avvik på tjenesteområdet. Sannsynligheten retter seg både mot eksisterende avvik, og avvik som kan forekomme.

Revisjonens vurdering av sannsynligheten graderes etter skalaen lav-, middels - eller høy sannsynlighet. Konsekvensvurderingen representerer et bilde av hvor store konsekvensene er dersom avvikene forekommer. Konsekvensene vurderes og graderes som lav-, middels - eller høy konsekvens.

Analysen bygger på *overordnet* informasjon. Den er derfor ikke totalt dekkende for kommunens sektorer. Følgende kan plan for forvaltningsrevisjon inneholde andre forvaltningsrevisjonsprosjekter enn de som utgjør risikoområder etter rapporten.

3. Sammendrag av analysen og anbefaling av områder for forvaltningsrevisjon

Den overordnede analysen har som formål å identifisere hvilke områder i kommunen hvor behovet for forvaltningsrevisjon er størst. Analysen er veiledende for utarbeidelsen av forvaltningsrevisjonsplanen for perioden 2016-2019.

I sammendraget trekker vi frem de områdene i kommunen som i størst grad utpeker seg som risikoområder på bakgrunn av analysen og vurderinger. Områdene som anses som mest sentrale for forvaltningsrevisjon er områder hvor revisjonen ser størst potensial eller nødvendighet for forbedring av produktivitet, økonomi, måloppnåelse eller virkninger.

For Åmli kommune peker disse områdene seg ut med total risikovurdering på over middels.

Enhet	Sannsynlighet	Konsekvens	Total risiko
Barnevern	Høy	Høy	Høy
NAV- sosialtjenesten	Høy	Høy	Høy
Flyktingetjenesten	Høy	Middels	Høy
Omsorgstjenester	Middels	Høy	Høy
Barnehage	Middels	Middels	Middels
Skole- og spesialundervisning	Middels	Middels	Middels
Teknisk enhet	Middels	Middels	Middels
Rådmannens stab	Middels	Middels	Middels
Planenheten	Lav	Middels	Lav

Vi anbefaler at disse tjenesteområder blir vurdert i plan for forvaltningsrevisjon:

1. BARNEVERN

Risikovurdering: Ny organisering, interkommunalt samarbeid mellom fem kommuner med Gjerstad som vertskommune fra 1.1.2016. Risikoelementet fordeler seg på to områder: Ved oppstart av tjenesten og utførelsen av tjenesteytelsen. Ved oppstart av tjenesten kan det være usikkerhet omkring organisering og ansvarsfordeling. Det er også risiko knyttet til hvordan ny organisering gir utslag i tjenesteytingen.

- Eventuelt todelt forvaltningsrevisjon. En kortere gjennomgang i første del av perioden og en del, med fokus på tjenesteytelsen, i slutten av fireårsperioden.
 - 1.Del 1: Fokus på organisatorisk struktur og styring. Oppstart: 2016.
 - 2.Del 2: Fokus på tjenesteytelsen i enheten. Oppstart: 2018-19.

2. NAV- SOSIALTJENESTEN

Risikovurdering: Høye utgifter til sosialtjeneste og høy andel personer med sosialstønad. Utfordringer i forhold til bemanning og opprettholdelse av et tilstrekkelig tjenestetilbud.

- Eventuelt tema for forvaltningsrevisjon: Saksbehandlingsrutiner og internkontroll ved tildeling av økonomisk sosialhjelp.

4. Om kommunen

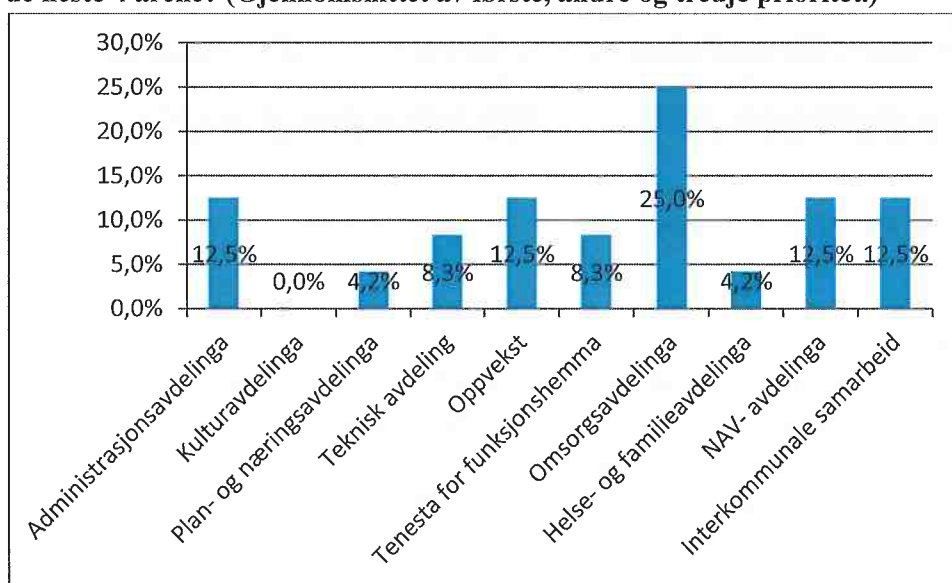
Åmli kommune er en kommune øst i Agder. Kommunen har et kommunesenter (tettstedet Åmli). Kommunens slagord er: "Bygda for alle". Overordnet strategi er å bevare eksisterende arbeidsplasser, i tillegg til å skape godt bomiljø. Åmli kommune har fra 1.1.2016 endret organisasjonsstruktur. Deler av datainnsamlingen er derfor bygd på den gamle strukturen. Hovedlinjene i rapporten baseres imidlertid på ny struktur.

a. Overordnet resultat

Spørreundersøkelsen bygger på den gamle kommunestrukturen, men responsen flettes inn i den nye kommunestrukturen slik at rapporten blir mer leservennlig.

Spørreskjemaet ble sendt til respondentene på e-post via undersøkelsesverktøyet Questback. Den var tilgjengelig mellom 8. desember 2015 og 8. januar 2016. Undersøkelsen ble sendt ut til 27 personer hvor responsraten var 29,62 %. Denne lave svarprosenten gjør at resultatet fra spørreundersøkelsen blir tillagt mindre vekt i analysearbeidet.

1. Innenfor hvilket hovedområde i Åmli kommune ser du størst behov for forvaltningsrevisjon de neste 4 årene? (Gjennomsnittet av første, andre og tredje prioritet.)

N=8

5. Vurdering av de ulike sektorene i kommunen

Analysen tar utgangspunkt i Åmli kommunes struktur pr 1.1.2016, og inndeles som følger:

1. Rådmannens stab
2. Oppvekst
3. Helse og velferd
4. Habilitering og ressurs
5. Samfunn

Innenfor hver av enhetene eller virksomhetsområdene oppsummeres hovedtrekkene i informasjonsgrunnlaget fra hver av de fire hovedkildene:

- Styringsdokumenter
- KOSTRA
- Spørreundersøkelse
- Overordnet informasjon og regnskapsrevisor.

Den informasjonen som anses som mest betydningsfull i forhold til den helhetlige risikovurderingen er valgt som grunnlag for oppsummeringen. Det betyr at en stor mengde informasjon fra disse kildene utelates fra oppsummeringen.

5.1 Rådmannens stab

Rådmannens stab utfører tjenester knyttet til økonomi, lønn, personal, HMS, resepsjon og andre fellestjenester i kommunen.

5.1.1 Styringsdokumenter

I 2014 hadde Åmli kommune et mindreforbruk på 5,52 % i forhold til budsjettet. Lånegjelden økte fra 2011 til 2013, men gikk ned fra 2013 til 2014.

Det var en stor andel deltidsstillinger i kommunen i 2014. Spesielt i omsorgsavdelingen, hvor 18,5% av de ansatte hadde heltidsstilling og 81,5% jobbet deltid.

For å ivareta internkontrollrutinene brukte Åmli kommune QM+ som avviksmeldingssystem i 2014.

5.1.2 KOSTRA

KOSTRA statistikken for Åmli kommune viser at netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter var 2,6 % i 2014. Det anses som positivt, da kommunal- og moderniseringsdepartementets anbefaling på 1,75%. Netto lånegjeld per innbygger i Åmli er 91 163 kroner. Det er noe høyere enn gjennomsnittet i Kostragruppe 5 (KG5) som er på 62 429 kr.

5.1.3 Spørreundersøkelse

Det er 12,5% av respondentene i spørreundersøkelsen som ønsker at administrasjonsenheten skal inngå i plan for forvaltningsrevisjon de neste fire årene⁵. Det ble påpekt at administrative systemer

⁵ På bakgrunn av få respondenter, tillegges spørreundersøkelsen begrenset vekt.

trenger en gjennomgang. I tillegg bemerkes at kommunens prosedyrer når det gjelder IKT-systemer, og organisasjonens forhold til slike sikkerhetsrutiner burde komme på dagsorden.

I administrasjonsheten ble det ansett som sentralt å se på økonomiforvaltningen og internkontrollrutinene i kommunen. Arbeidsmiljøet i kommunens underenheter ble som helhet trukket frem som et område med rom for forbedring. Personalledelse og rådmannens oppgaver ble også ansett som et relevant tema i plan for forvaltningsrevisjon.

5.1.4 Overordnet informasjon og regnskapsrevisor

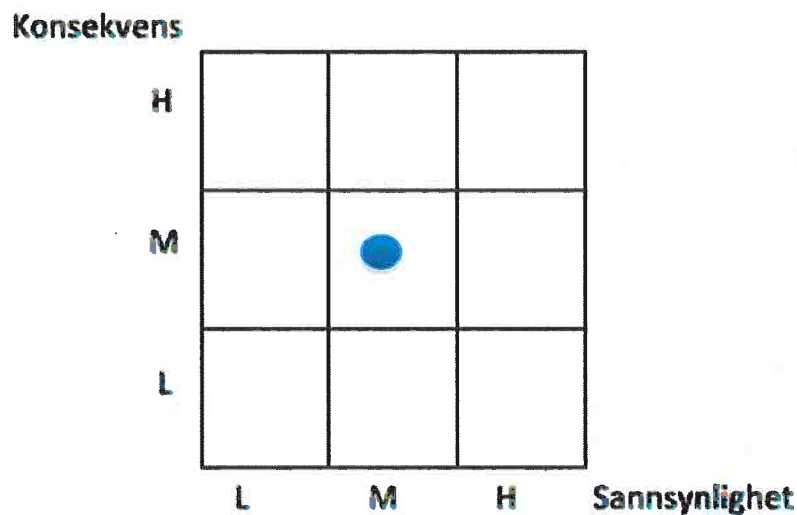
Åmli kommune ble omstrukturert med virkning fra 1.1.2016. Omstruktureringen resulterte i at antall enheter med enhetsleder gikk fra elleve til fem. Implementeringen av strukturen som forelå fra og med 1.1.2016 er av interesse.

5.1.5 Delkonklusjon for enheten

Rådmannens stab:

Datagrunn

nlaget peker ikke i retning av at det totalt sett er høy risiko i rådmannens stab. Konsekvensen av avvik på tjenestområdet anses som middels.

Den totale risikoen knyttet til rådmannens stab anses som middels.

5.2 Oppvekst

Enheten for oppvekst består av barnehage, grunnskole, SFO, PPT, helsestasjon, flyktningekoordinator og voksenopplæring.

5.2.1 Styringsdokumenter

I den kommunale barnehagen Beverborga var det i 2014 en nedgang i sykefravær fra 6,17 % i 2013 til 3,49 % i 2014. Det var et regnskapsmessig merforbruk på 9,77 % i barnehagen i 2014, til tross for nedgangen i sykefravær.

På Dølemo oppvekstsenter meldte de også om nedgang i sykefravær, fra 12,12% i 2013 til 5% i 2014. Oppvekstsenteret hadde i 2014 et regnskapsmessig merforbruk på 4,58%. Årsak til merforbruket var uventede høye lønnsutbetalinger, som utelukkende er knyttet til SFO-virksomheten på Dølemo. Dølemo barnehage hadde for øvrig et regnskapsmessig mindreforbruk.

Åmli skule presterer noe under landsgjennomsnittet i henhold til årsmeldingen for 2014. Landsgjennomsnittet er kommunens målsetting om akseptabelt nivå.

5.2.2 KOSTRA

Åmli kommune bruker 8,2% av de totale driftsutgiftene på barnehagesektoren, mot 8,8% i KG5. Det er litt færre barn i kommunale barnehager (63,8%), enn det gjennomsnittet i KG5 (96%) viser til.

Grunnskolesektoren har høyere driftsutgifter i Åmli kommune (639 kr) enn fylkesgjennomsnittet (354 kr) og landsgjennomsnittet (214 kr) per person. Grunnskolesektoren omfattet 24,9% av kommunens driftsregnskap i 2014. Åmli kommune har netto driftsutgifter på samme størrelse som KG5.

Gjennomsnittlig elevantall i grunnskolen er høyere i Åmli kommune (105 elever) enn i KG5 (76 elever). Åmli har lave kostnader til skolefritidstilbud per barn mellom 6-9 år. Kostandene utgjør 4282 kr per barn i Åmli, mot 8183 kr til tilsvarende gruppe i KG5. Gjennomsnittlig grunnskolepoeng har de siste 4 årene vært under gjennomsnittet. I 2014 var gjennomsnittet 34,7 poeng i Åmli, og landsgjennomsnittet var 40,4.

	Åmli	Åmli	Åmli	Aust-Agder	Aust-Agder	Aust-Agder	Landet	Landet	Landet
	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014
Gjennomsnittlige grunnskolepoeng	38,1	35,1	34,7	38,9	39,4	39,8	40	40	40,4

I 2014 fikk 12,5% av elevene på 1.-4. trinn spesialundervisning mot 6,6% i KG5. Total andel elever i Åmliskolen som mottar spesialundervisning er 9%, mot 9,9% i KG5. De 4 siste årene har den totale andelen elever som mottar spesialundervisning vært synkende. En marginal økning (+0,4%) fra 2013 til 2014 utgjør et unntak fra dette.

Barnevernet har ifølge KOSTRA-statistikken et høyere antall barn med undersøkelse og vedtak fra 0-22 år (se tabell under). Andel barn med barnevernstiltak mellom 0-17 år er 14,5% i Åmli. Landsgjennomsnittet var på 4,8%.

	Åmli	Åmli	Åmli	Åmli	Landet	Landet	Landet	Landet
	2011	2012	2013	2014	2011	2012	2013	2014
Barn med undersøkelse ift. antall innbyggere 0-17 år	7,8	8,9	8,9	11	3,9	3,9	4,1	4,3
Andel barn med barnevernstiltak ift. innbyggere 0-17 år	12,6	12,2	11,7	14,5	4,7	4,8	4,8	4,8
Andel barn med barnevernstiltak	9,7	9,5	9,3	11,5	3,6	3,7	3,7	3,7

ift. innbyggere 0-22 år		
----------------------------	--	--

5.2.3 Spørreundersøkelse

I spørreundersøkelsen mente 12,5 % av respondentene at oppvekstsektoren burde inngå i ny plan for forvaltningsrevisjon⁶. Innenfor oppvekst fikk skole størst respons. Mer presist pekte responsen i retning av produktivitet og ledelse. Det er også enkelte som ønsker at produktivitet i barnehage vurderes som et aktuelt tema for forvaltningsrevisjon.

5.2.4 Overordnet informasjon og regnskapsrevisor

Åmli kommune er en del av prosjektet ”Tidlig innsats- for god start” som ble initiert av Fylkesmannen i Aust-Agder i 2010. Prosjektet er tverrfaglig og innebærer at barn skal fanges tidlig opp av det offentlige systemet. Målet er at det vil redusere fremtidige levekårsutfordringer for barn som eksempelvis har spesielle behov.

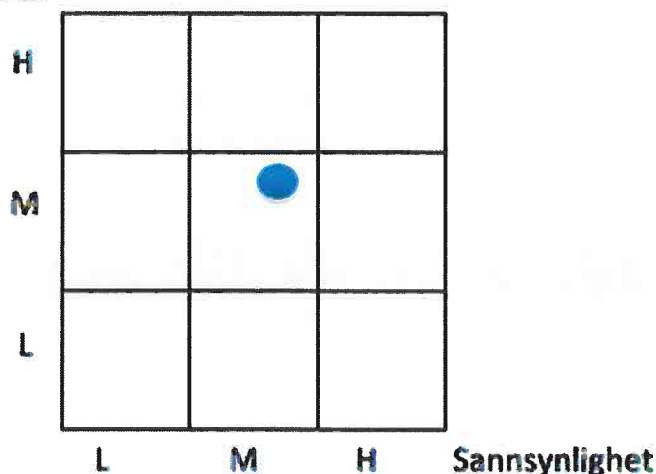
5.2.5 Delkonklusjon for enheten

Skole:

I 2014 ble det gjennomført et prosjekt av daværende Arendal Revisjonsdistrikt IKS. Prosjektet omhandlet spesialundervisning i Åmli. Det at rapporten nylig er gjort, reduserer sannsynligheten for at området er aktuelt i neste plan for forvaltningsrevisjon. På den andre siden er det en høy andel barn med spesialundervisning og få ansatte i tjenesten. Sannsynligheten anses etter dette likevel som middels.

Konsekvensen av avvik vurderes til sterk middels. Bakgrunnen er at avvik på området kan i stor grad kan påvirke kommuneøkonomien. Det samme gjelder for fremtidige levekårsutfordringer i Åmli.

Konsekvens

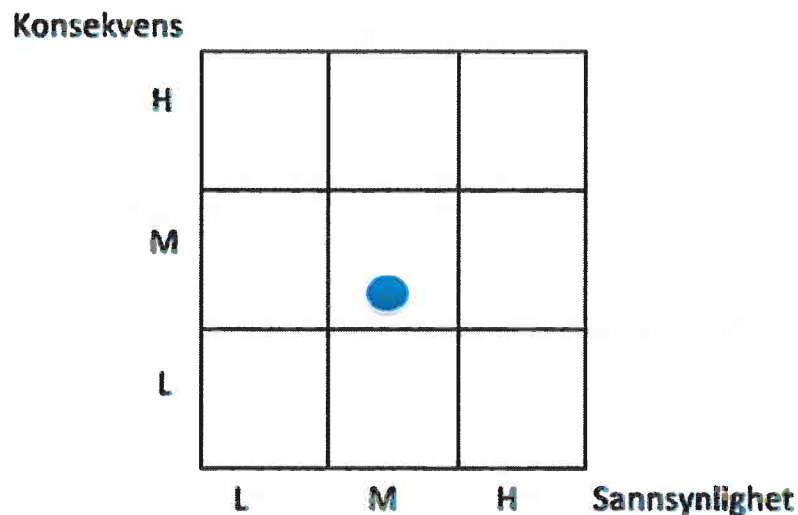

Den totale risikoen i skole, herunder PP-tjenesten vurderes til middels.

⁶ På bakgrunn av få respondenter, tillegges spørreundersøkelsen begrenset vekt.

Barnehage:

Datagrunnlaget viser ingen klare indikasjoner på avvik i barnehageenheten. Både sannsynlighet og konsekvens for avvik anses som middels. Det skyldes mangel på indikasjoner, kombinert med omfanget av tjenesten. Barnehagesektoren er en tjeneste som benyttes av en svært stor andel av kommunens innbyggere. Konsekvensen vurderes derfor som middels.

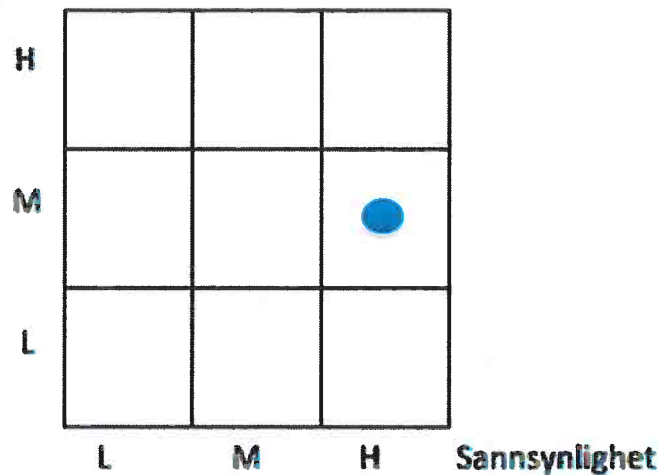

Den totale risikoen for avvik i barnehagesektoren vurderes til middels.

Flyktingtjenesten:

Det er forventet at flyktingtjenesten i Åmli møter økende pågang med en økende bosetning. Bosetning i kommunen vil eventuelt være en politisk prioritering. I analysearbeidet blir det kommunisert fra kommunen at enheten har kontroll på utfordringene. Konsekvensen av avvik på tjenesteområdet er relativt høy. Det er en liten og sårbar enhet, noe som øker sannsynligheten noe. Det kommer også frem av enkelte kilder at voksenopplæringen har spesielle utfordringer. Ut over dette foreligger det ingen andre indikasjoner for avvik på dette området. Sannsynligheten anses på bakgrunn av dette som middels.

Konsekvens

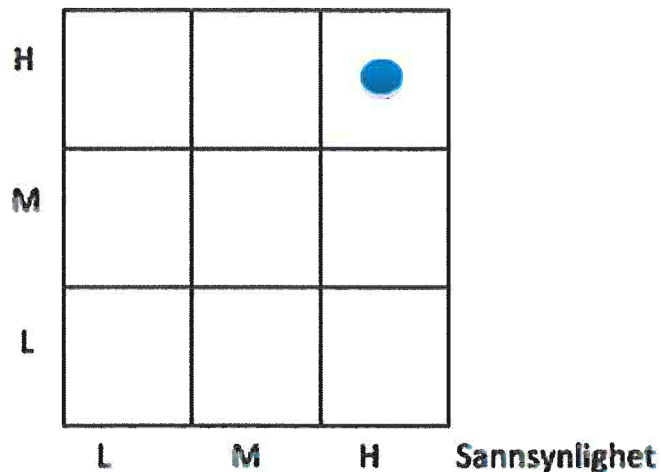
Etter det innsamlede datagrunnlaget anses den totale risikoen knyttet til flyktningetjenesten som høy.

Barnevern:

Barnevernet har gjennomgått en omstrukturering. Fra 1.1.2016 ble barnevernsenheten en del av et interkommunalt samarbeid. En slik omstrukturering fører med seg risiko og usikkerhet. For det første dreier usikkerheten seg om organisering, ressursbruk, ledelse og styring. I analyseprosessen kom det frem indikasjoner på en usikkerhet tilknyttet organiseringen og ansvarsfordelingen i dette samarbeidet. Det kan være aktuelt med en kartlegging av om konsekvensene av samarbeidet er i henhold til hensikten. Dette er konsekvenser når det gjelder økonomi, styring og ansvarsfordeling. For det andre kan det oppstå usikkerhet i forbindelse med endringer knyttet til enhetens tjenesteproduksjon. Når organisasjonen har stabilisert seg er det aktuelt å vurdere sistnevnte. Førstnevnte vil være en kort kontroll av organiseringen, sistnevnte vil innebære en grundigere kontroll.

Av hensyn til brukerne av barnevernstjenesten anses konsekvensen å være høy. Sannsynligheten for avvik anses også som høy på bakgrunn av den usikkerheten omstruktureringen bærer med seg.

Konsekvens

Vi vurderer den totale risikoen knyttet til omorganisering av barnevernstjenesten til å være høy.

5.3 Helse og velferd

Helse- og velferdsenheten består av sykehjem, hjemmesykepleie, institusjonsrenhold, fysioterapi og legekontor.

5.3.1 Styringsdokumenter

Etter årsmeldingen for 2014 er det lavere andel kvalifisert bemanning i helse og velferd enn ønskelig etter kommunens målsetting. I 2014 var det 80% dekningsgrad av sykepleiere. Målet er 100%, og akseptabelt nivå er 90%. Dersom hjelpepleiere inkluderes var dekningsgraden 95%.

Avdelingene på sykehjemmet var ikke fulle gjennom hele året. Det førte til lave lønnskostnader og vikarutgifter. Sykefraværet i omsorgssektoren har gått ned de siste 3 årene. Enheten hadde i 2014 et merforbruk på -3,49% i forhold til oppført budsjett.

Legekantoret hadde høyt sykefravær blant helsesekretærene, noe som førte til ustabilitet for pasientene. Det ble meldt inn avvik om brudd på taushetsplikt i 2014. Legetjenesten er sårbar, både i forhold til kompetansebehov, og i forhold til bemanning. Helse- og familieavdelinga har i tillegg hatt en personalkonflikt som har gitt høyere fravær og økte utgifter pga vikarbruk.

5.3.2 KOSTRA

Netto driftsutgifter til pleie og omsorg pr innbygger over 67 år og over 80 år er høyere enn gjennomsnittet for KG5.

Netto driftsutgifter, pleie og omsorg pr. innbygger	Åmli 2014	KG5 2014	Aust Agder 2014	Landet inkl Oslo 2014
80 år og over, konsern	548 678	390 321	386935	376011
67 år og over, konsern	149 639	128 681	110185	114684

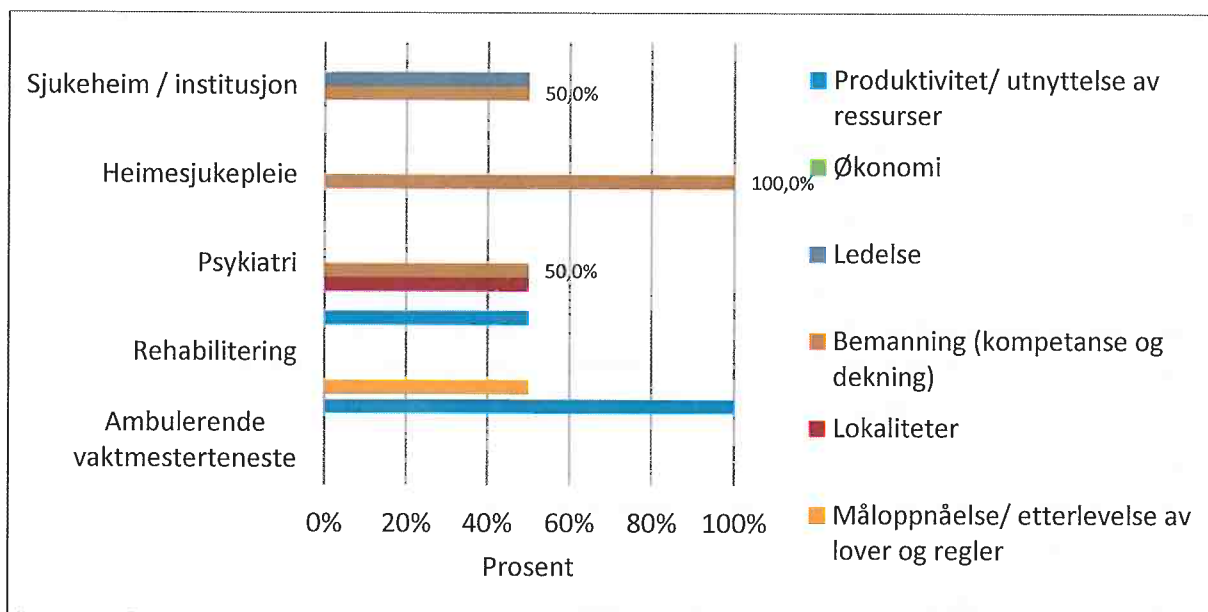
Det er en vesentlig større andel innbyggere som mottar hjemmetjenester i Åmli kommune enn i KG5.

	Åmli 2014	KG5 2014	Aust-Agder 2014	Landet 2014
Mottakere av hjemmetjenester, pr. 1000 innb. 0-66 år	43	23	27	19
Mottakere av hjemmetjenester, pr. 1000 innb. 67-79 år.	151	85	75	69
Mottakere av hjemmetjenester, pr. 1000 innb. 80 år og over.	471	372	343	331

Ifølge KOSTRA statistikken har Åmli kommune de siste fire årene hatt rutiner for brukerundersøkelse. Utgiftene pr oppholdsdøgn i institusjon er høyere i Åmli kommune enn i Kostragruppe 5 (6587 kr i Åmli mot 3117 kr).

5.3.3 Spørreundersøkelse

Spørreundersøkelsen viser at 25% av respondentene ønsker at omsorgsavdelinga skal inngå i ny plan for forvaltningsrevisjon⁷. Sykehjemmet og bemanning i hjemmesykepleien er tema av interesse for forvaltningsrevisjon.

5.3.4 Overordnet informasjon og regnskapsrevisor

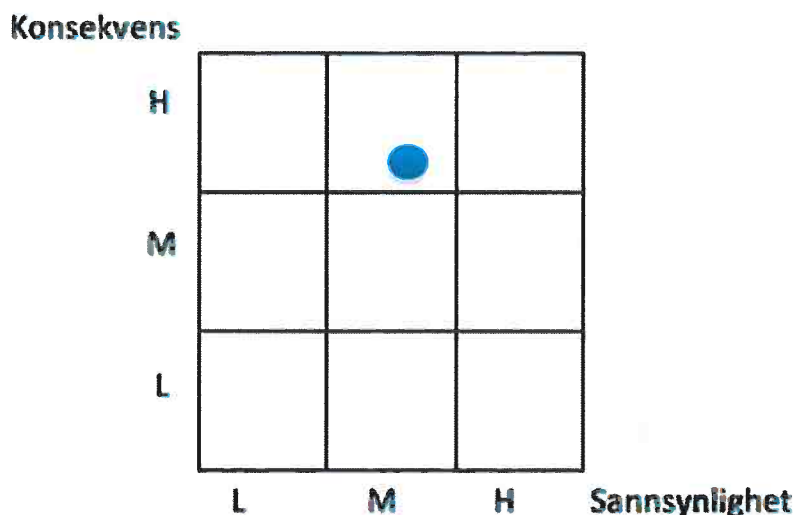
Det er utfordrende å ha tilgang på nok leger i Åmli. Det er likeså vanskelig med kontinuitet når det gjelder legetjenester.

5.3.5 Delkonklusjon for enheten

Omsorgstjenester:

Enheten har enkelte utfordringer knyttet til kompetanseinnhenting. Det øker til en viss grad sannsynligheten for avvik. Det er til tider ledig kapasitet og høye kostnader. Når det gjelder konsekvensen av svikt i eldreomsorgen vurderes denne til høy. Det begrunnes i at svikt på dette området kan gå ut over liv og helse. I tillegg påvirker området i stor grad kommunens økonomi.

⁷ På bakgrunn av få respondenter, tillegges spørreundersøkelsen begrenset vekt.

Den totale risikoen i eldreomsorg vurderes som høy.

5.4 Habilitering og ressurs

Habiliterings- og ressursenheten består av tjenester for funksjonsnedsatte, psykisk helse/rus, NAV, frivillighetssentralen og miljøarbeidere.

5.4.1 Styringsdokumenter

Tjenesten for funksjonshemmede meldte i 2014 om høyt sykefravær. Enheten hadde 11,67% sykefravær i 2014. Det er et avvik fra maksimalt akseptert nivå på 7%. Av årsmeldingen går det frem at enheten må jobbe aktivt med koordinering med andre enhetsområder.

Andelen innbyggere som mottok tilbud fra psykisk helsevern er høyere enn akseptert nivå i Åmli. Akseptert nivå er 2%. Årsmeldingen melder om 3% (ca 55stk). Det var få som hadde individuell plan, men det gikk frem at brukere med sammensatte behov ble spurt om de ønsket en slik plan.

Nav:

Årsmeldingen viser at NAV i 2014 har et svært høyt sykefravær. Gjennomsnittlig fravær i 2014 er 19.1%. Medarbeiderundersøkelsen gir for lite informasjon til at den hadde verdi. Bemanningssituasjonen ble omtalt som utfordrende i 2014.

5.4.2 KOSTRA

Sosialtjenesten i Åmli kommune brukte en større andel av sine totale driftsutgifter enn KG5 i 2014 (3,3% mot 1,7%). Netto driftsutgifter til sosialtjenesten pr innbygger 20-66 år var 4307 kr i 2014. KG 5 brukte 2155 kr pr innbygger 20-66 år i tilsvarende år. I forhold til landsgjennomsnittet har Åmli kommune en litt mindre andel sosialhjelpsmottakere i forhold til innbyggere enn KG 5 (2,3% ift 2,6%). Det er noe færre årsverk i sosialtjenesten i Åmli (1) i forhold til i KG 5 (1,38).

5.4.3 Spørreundersøkelse

Det var 12,5% av respondentene som oppga NAV, og 8,3% som oppga tjenesten for funksjonshemmede som aktuelle områder for forvaltningsrevisjon⁸. Samtlige av respondentene syntes

⁸ På bakgrunn av få respondenter, tillegges spørreundersøkelsen begrenset vekt.

det var andre områder som var viktigere å prioritere. Psykiatri ble nevnt som et aktuelt tema for revisjon, og da med tanke på bemanning og lokaliteter i sektoren.

Interkommunale samarbeid og strukturens produktivitet ble også bemerket som et aktuelt tema for forvaltningsrevisjon. Det ble ikke gitt mer beskrivende opplysninger om hvilket samarbeid respondentene ønsket å undersøke.

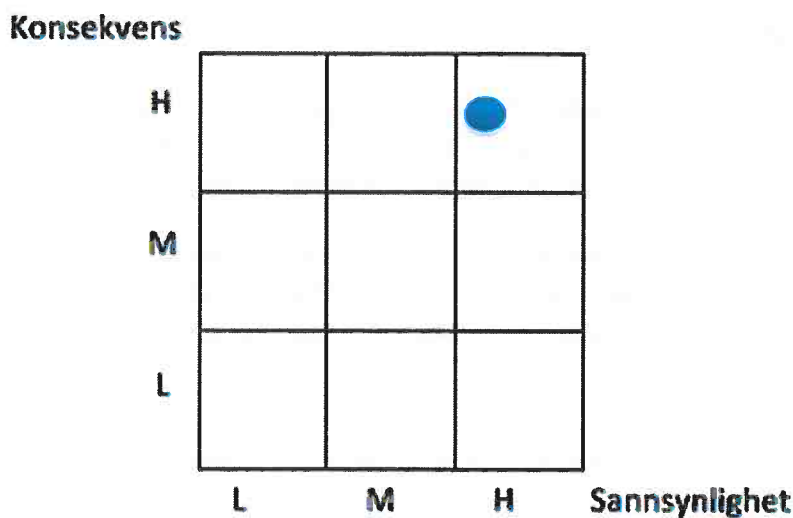
5.4.4 Overordnet informasjon og regnskapsrevisor

NAV har hatt enkelte utfordringer i forhold til bemanning og ledelse i avdelingen. Fylkesmannen hadde i 2015 tilsyn i NAV-tjenesten i Åmli kommune. Det ble avdekket til dels vesentlige feil. Feilene omhandlet yngre brukere av sosialtjenesten, og saksbehandling og oppfølging av disse.

5.4.5 Delkonklusjon for enheten

NAV- Sosialtjenesten:

Datagrunnlaget peker i retning av at risikoen for avvik i sosialtjenesten i Åmli er høy. Det nylige tilsynet fra fylkesmannen reduserer sannsynligheten noe. Likevel medfører alvorlighetsgraden av avvikene som ble avdekket at sannsynligheten fortsatt er høy. Tjenesten er videre sårbar når det gjelder bemanning. Konsekvensen av avvikene påvirker sosialhjelpsmottakere. Sett hen til den høye andelen sosialhjelpsmottakere i Åmli settes konsekvensen til høy. Dette gjelder både for individene som påvirkes, og kommunens økonomi.

Den totale sannsynligheten for avvik vedrørende saksbehandling og oppfølging i NAV-tjenesten i Åmli kommune vurderes til høy.

5.5 Samfunn

Innenfor samfunnsenheten er næringsavdelingen, kultur, renhold, plan og byggesak og kommunal eiendom og drift.

5.5.1 Styringsdokumenter

Kulturenheten viste i årsmeldingen for 2014 til lavt sykefravær (2%). 2014 var første året med eget budsjett for kultur. Behovet var derfor usikkert for flere av tjenestene innenfor enheten. Kulturenheten hadde i 2014 et mindreforbruk på 5,52%.

Plan- og næringsavdelingen viser til kortere saksbehandlingstider, både i forhold til gjennomsnittlig saksbehandlingstid i andre kommuner og kommunens mål. Avdelingen bemerket at det er vanskelig å øke antall arbeidsplasser i kommunen, men at det er noe de jobber aktivt med. Kommunen har hatt en økning i folketall på 22 personer i 2014. Det er lavere enn målet til Åmli som er 30 nye innbyggere pr år. Enheten hadde i 2014 et mindreforbruk på 11,5%.

I teknisk avdeling var det 13 innmeldte avvik på veistandarden i kommunen i 2014. Av driftsansatte i teknisk avdeling har det vært 12,49% sykefravær. Ifølge årsmeldingen er arbeidsforhold noe av årsaken til sykefraværet.

5.5.2 KOSTRA

I forhold til fylket og landet for øvrig har Åmli kommune kort saksbehandlingstid. Det gjelder både saker med 12 uker- og 3 uker frist.

	Åmli 2014	Aust-Agder 2014	Landet 2014
Gj.snittlig saksbehandlingstid for byggesaker med 12 ukers frist. Kalenderdager	16	33	38
Gj.snittlig saksbehandlingstid for byggesaker med 3 ukers frist. Kalenderdager	9	16	20

5.5.3 Spørreundersøkelse

Ingen i spørreundersøkelsen som ønsket at noen av tjenestekområdene innenfor samfunn skulle ha første prioritet i plan for forvaltningsrevisjon 2016-2019⁹. Ved en rangering av 2. plass var det flere som mente at enheten var interessant. Teknisk avdeling (25%) og plan og næringsavdelingen (12,5%) peker seg ut som interessante. Dette gjaldt både trafikksikkerheten på veier, kommunale bygg/anlegg og vann/avløp.

Teknisk sikkerhet, og de ansattes forhold til sikkerhet (eksempelvis IKT-sikkerhet), ble påpekt som aktuelt å undersøke i Åmli kommune.

5.5.4 Overordnet informasjon og regnskapsrevisor

Teknisk avdeling har ulike utfordringer knyttet til trivsel og sykefravær det siste året.

5.5.5 Delkonklusjon for enheten

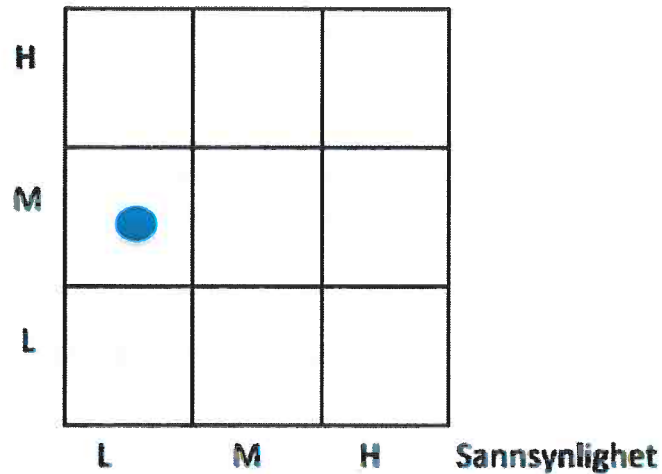
Plan- og næring:

Datagrunnlaget gir ikke tydelige indikasjoner på avvik innenfor planavdelingen i Åmli kommune.

⁹ På bakgrunn av få respondenter, tillegges spørreundersøkelsen begrenset vekt.

Saksbehandlingstidene er korte i forhold til sammenlignbare kommuner, og det er heller ikke innspill fra spørreundersøkelsen som peker i retning av høy risiko. Konsekvensen av avvik i enheten settes til middels fordi innbyggernes liv og helse ikke er direkte påvirket. Det som påvirkes av avvik på dette området er kommunens økonomi og demokratiske kontroll.

Konsekvens

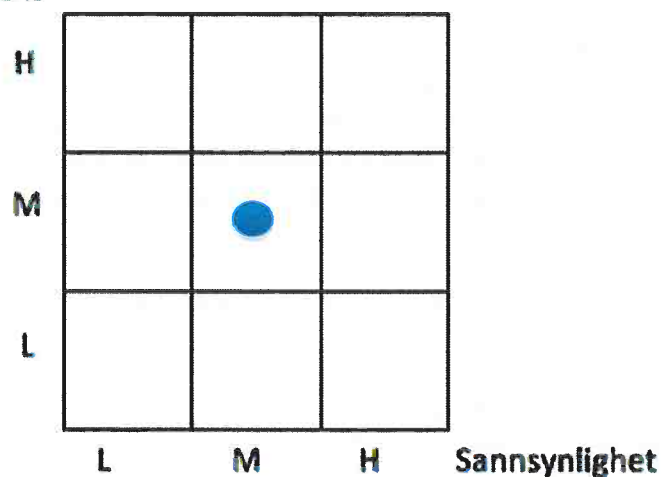

Den totale risikoen for avvik i planenheten vurderes til lav.

Teknisk:

Informasjon om arbeidsmiljøet trekker i retning av høy sannsynlighet. På den andre siden taler statistisk data for at det ikke er store avvik. Sannsynligheten vurderes totalt sett som middels. Konsekvensen vurderes til middels.

Konsekvens

Den totale risikoen for avvik i teknisk enhet anses som middels.

6. Avslutning

På vegne av kontrollutvalget i Åmli kommune har Aust-Agder Revisjon IKS gjennomført overordnet analyse. Analysen utgjør grunnlaget for plan for forvaltningsrevisjon. Revisjonen har arbeidet etter kravene til overordnet analyse i forskrift om kontrollutvalg § 10. Videre er analysearbeidet innrettet etter Norges kommunerevisorforbunds (NKRF) veileder til utarbeidelse av analyse.

Basert på analyse av Åmli kommune anbefaler revisjonen at disse tjenestekområder blir vurdert i plan for forvaltningsrevisjon:

1. Barnevern
 - a. Del 1: Fokus på organisatorisk struktur og styring
 - b. Del 2: Fokus på tjenesteytelsen i enheten
2. NAV- Sosialtjenester

Arendal 8/4-2016

Camilla N. Eriksrud

Forvaltningsrevisor

